

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

**МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ СДЕЛКИ ЗА ЦЕСИЯ
И ФАКТОРИНГ**

**Образци и указания за попълване на статистическите форми
за Цесия и Факторинг по Наредба № 17 на БНБ**

Форма-Цесии Тримесечен отчет за извършени сделки за цесия (с изключение на факторинговите сделки)

Локален субект	
Година	
Тримесечие	
Първоначален/ревизия	

Общо всички вземания по договори за цесия (с изключение на факторинговите сделки), в хил. евро

[illegible]

В т.ч. цедирани вземания от сектор Централно държавно управление (код S.1311 по ЕСС 2010), в хил. евро

[illegible]

В т.ч. цедирани вземания от сектор Местно държавно управление (код S.1313 по ЕСС 2010), в хил. евро

[illegible]

В т.ч. цедирани вземания от сектор Социалноосигурителни фондове (код S.1314 по ЕСС 2010), в хил. евро

[illegible]

Общо всички вземания по договори за цесия (с изключение на факторинговите сделки) с оригинален матуритет до 1 г., в хил. евро

[illegible]

В т.ч. цедирани вземания от сектор Централно държавно управление (код S.1311 по ЕСС 2010) до 1г., в хил. евро

[illegible]

В т.ч. цедирани вземания от сектор Местно държавно управление (код S.1313 по ЕСС 2010) до 1 г., в хил. евро

[illegible]

В т.ч. цедирани вземания от сектор Социалноосигурителни фондове (код S.1314 по ЕСС 2010) до 1г., в хил. евро

[illegible]

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА ЦЕСИИ

Тримесечен отчет за извършени сделки за цесия (с изключение на факторинговите сделки)
(по образец към чл.19 от Наредба № 17 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма Цесии местните юридически лица по списък (съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 и чл. 4, т. 10 от Наредбата) подават тримесечно пред Българска народна банка (БНБ) данни за сключените договори за цесия, които не произтичат от договори за факторинг, и за погасените от платците задължения през отчетния период. Посочва се:

- Брутният размер на вземанията по сделки за цесия по вид на оригиналната валута, които не произтичат от договори за факторинг в т. ч. на вземания по предоставени стоки и услуги, в началото и в края на отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „Държавно управление“; изрично се посочва брутният размер на вземанията по сделки за цесия с матуритет до 1 година;
- Финансовите трансакции (придобити вземания, изплатени задължения и прехвърлени вземания) и други изменения (отписвания/намаления на стойността, валутно курсови разлики на прехвърлените вземания по договори за цесия) по вид на оригиналната валута, в т.ч. на вземания по предоставени стоки и услуги през отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „Държавно управление“; изрично се посочват трансакциите и другите изменения на вземанията по сделки за цесия с матуритет до 1 година.

Брутният размер на салдата, трансакциите и другите изменения включва лихвите по тези цедирани вземания.

Не се включват отбивите, лихвите, таксите и комисионните, възникнали впоследствие между цесионера и цедента.

За вземанията по предоставени стоки и услуги се посочва оригиналният несконтиран размер на всички фактури (включително стойността на начислените, но неплатени лихви, при положение че има такива), издадени от доставчиците и придобити от цесионера.

Отписване е прекратяване на балансовото отчитане на вземане, което се счита за актив без стойност.

Балансово намаление на стойността се наблюдава, когато е известно, че вземането няма да бъде получено в пълния размер.

В отчетната форма за извършени сделки за цесия се посочват данни общо за всички вземания по договори за цесия и отделно - данни за вземания по договори за цесия с първоначален (оригинален) матуритет до 1 година.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Съгласно чл. 23, ал. 1, т. 5 на Наредба № 17 на БНБ отчетът се представя в срок до 15-то число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма ЦЕСИИ се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. С главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

Размерът и валутата, в които следва да бъдат представяни данните в отчетните форми за цесия, са в хиляди евро.

За салдата се предоставя информация към последния календарен ден на отчетното тримесечие.

За сключените през отчетното тримесечие сделки по договори за цесии (транзакции) се предоставя информация към момента на тяхното сключване, независимо от момента на извършване на плащането.

Отчетните единици предоставят консолидирани данни за централата и клоновете си в страната (ако имат такива). За статистически цели не се допуска предоставяне на информация на консолидирана основа с клонове в чужбина и с дъщерни дружества, дори и с тези, чиято основна дейност е същата. За целите на държавната финансова статистика и на тримесечните финансови сметки консолидацията се дефинира като елиминиране на реципрочните (взаимните) финансови транзакции, и съответно - активи и пасиви, между определени групи статистически единици.

I. Лист *Cessions_Q*

В лист *Cessions_Q* се попълва информация за кода по БУЛСТАТ/ЕИК на местното лице; година; отчетно тримесечие и типа на отчета – може да бъде първоначален (с главни латински букви „P“) или коригиращ (с главни латински букви „R“).

II. Лист *Total* има следното съдържание:

- Колона 1. Оригинална валута (код).
- Колона 2. Салдо на вземанията по сключени сделки за цесия към началото на отчетния период общо.
- Колона 3. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 2, но се отнася само за сключените сделки за цесия на вземания по предоставени стоки и/или услуги.
- Колона 4. Стойност на придобитите вземания по сключени сделки за цесия през отчетния период общо.
- Колона 5. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 4, но се отнася само за придобитите вследствие на цесия вземания по предоставени стоки и/или услуги.
- Колона 6. Сума на изплатени задължения от платците и прехвърлени вземания (от цесионера) през отчетния период общо.
- Колона 7. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 6, но се отнася само за сключените сделки и погашения по вземания по предоставени стоки и/или услуги.
- Колона 8. Сума на отписванията и намаленията на стойността на прехвърлените вземания по договори за цесия през отчетния период общо.
- Колона 9. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 8, но се отнася само за отписванията и намаленията на стойността на вземания по предоставени стоки и услуги.
- Колона 10. Сума на валутно-курсовите разлики на прехвърлените вземания по договори за цесия общо.
- Колона 11. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 10, но се отнася само за валутно-курсови разлики на прехвърлените вземания по предоставени стоки и услуги.
- Колони 12 и 13. Колоните имат същото икономическо съдържание като колони съответно 2 и 3, но се отнасят за салда в края на отчетното тримесечие.

III. Колоните в листове S.1311, S.1313 и S.1314 са аналогични на колоните от лист *Total*, но за сектор „Държавно управление“.

IV. В листове *Total до 1г., S.1311 до 1г., S.1313 до 1г. и S.1314 до 1г.* изрично се посочва brutният размер на вземанията по сделки за цесия с матуритет до 1 година съответно за всички институционални сектори и в структура за сектор „Държавно управление“.

Контрол на данните

- Валиден ЕИК;
- Допустимите стойности по всички полета следва да са положителни числа или нула, с изключение на колони 10 и 11, където допустимите стойности са положителни и отрицателни числа, както и нецели числа;

Проверка на стойностите в рамките на формата:

- кодът на валутата в колона 1 да не се повтаря в рамките на съответния лист (стойностите следва да са агрегирани по валута);
- равенството по колони $2 + 4 - 6 - 8 + 10 =$ колона 12 следва да е вярно за всеки ред по оригинална валута (колона 1) за всички листове;
- равенството по колони $3 + 5 - 7 - 9 + 11 =$ колона 13 следва да е вярно за всеки ред по оригинална валута (колона 1) за всички листове;
- абсолютните стойности в колони 3, 5, 7, 9, 11, 13 да са по-малки или равни съответно на абсолютните стойности в колони 2, 4, 6, 8, 10, 12 по оригинална валута за всички листове;
- сумата от абсолютните стойности по колони от листове S.1311, S.1313, S.1314 да е по-малка или равна на съответната абсолютна стойност в лист Total;
- сумата от абсолютните стойности по колони от листове S.1311 до 1г., S.1313 до 1г., S.1314 до 1г. да е по-малка или равна на съответната абсолютна стойност в лист Total до 1г.;
- сумата от абсолютните стойности по колони от лист Total до 1 г. да е по-малка или равна на съответната абсолютна стойност в лист Total;
- при въвеждане на ред в таблици S.1311 до 1 г., S.1313 до 1 г. и S.1314 до 1г., сумата на всяка от таблиците да е по-малка или равна съответно на сумите от таблици S.1311, S.1313 и S.1314.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: За подаване на отчета е необходимо подписване с електронен подпис.

При въпроси, свързани с подаване на заявление за достъп до Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС), можете да се обръщате към г-н Атанас Чандрев (тел. 02 9145 1405, 0884 745 663; ел. поща: Chandrev.A@bnbank.org), експерт в отдел „Управление на статистическата информация“.

При въпроси по методологическите указания можете да се обръщате към г-жа Анастасия Карамфилова (тел. 02 9145 1071, 0882 103 561, Karamfilova.A@bnbank.org), експерт в отдел „Макроикономическа статистика“.

Форма-Факторинг Тримесечен отчет за факторингови сделки

Локален субект	
Година	
Тримесечие	
Първоначален/ревизия	

Общо всички факторингови вземания, в хил. евро

[illegible]

В т.ч. прехвърлени вземания на доставчиците от сектор Централно държавно управление (код S.1311 по ЕСС 2010), в хил. евро

[illegible]

В т.ч. прехвърлени вземания на доставчиците от сектор Местно държавно управление (код S.1313 по ЕСС 2010), в хил. евро

[illegible]

В т.ч. прехвърлени вземания на доставчиците от сектор Социалноосигурителни фондове (код S.1314 по ЕСС 2010), в хил. евро

[illegible]

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА ФАКТОРИНГ

Тримесечен отчет за извършени факторингови сделки (по образец към чл.19 от Наредба № 17 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма Факторинг местните юридически лица по списък (съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 и чл. 4, т. 10 от Наредбата) подават тримесечно пред Българска народна банка (БНБ) данни за сключените сделки по активните договори за факторинг и за изплатените задължения по фактури през отчетния период. Факторингът е сделка по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, независимо дали лицето, придобило вземанията (фактор), поема риска от събирането на тези вземания срещу възнаграждение. Когато този риск е за сметка на фактора, факторингът е без регрес. Посочва се:

- Брутният размер на вземанията по факторингови сделки по вид на оригиналната валута, в т. ч. без регрес, в началото и в края на отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „Държавно управление“;

- Финансовите трансакции (прехвърлени от доставчици на фактора вземания по сключени факторингови сделки, изплатени фактури от платците, прехвърлени обратно към доставчиците вземания и получени кредитни известия) и други изменения (отписвания/намаления на стойността, валутно курсови разлики по прехвърлени вземания по факторингови сделки) по вид на оригиналната валута, в т. ч. без регрес, през отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „Държавно управление“.

Брутният размер на вземанията е стойността на прехвърлените на фактора фактури (включително стойността на начислените, но неплатени лихви, при положение че има такива), независимо от практиките на фактора, по отношение на вътрешни лимити за финансиране, пълно или частично финансиране на отделни фактури и др.

В размера на вземанията не следва да се отчитат таксите, комисионните и разноските, платими от доставчиците на фактора във връзка с извършването на факторинговите сделки.

Отписванията/намаленията на стойността на вземания също се посочват по брутен размер. Отписване е прекратяване на балансовото отчитане на вземане, което се счита за актив без стойност.

Балансово намаление на стойността се наблюдава, когато е известно, че вземането няма да бъде получено в пълния размер.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Съгласно чл. 23, ал. 1, т. 5 на Наредба № 17 на БНБ отчетът се представя в срок до 15-то число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **ФАКТОРИНГ** се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. С главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

Размерът и валутата, в които следва да бъдат представяни данните в отчетните форми за факторинг, са в хиляди евро.

За салдата се предоставя информация към последния календарен ден на отчетното тримесечие.

За сключените през отчетното тримесечие сделки по договори за факторинг (трансакции) се предоставя информация към момента на тяхното сключване, независимо от момента на извършване на плащането.

Отчетните единици предоставят консолидирани данни за централата и клоновете си в страната (ако имат такива). За статистически цели не се допуска предоставяне на информация на консолидирана основа с клонове в чужбина и с дъщерни дружества, дори и с тези, чиято основна дейност е същата. За целите на държавната финансова статистика и на тримесечните финансови сметки консолидацията се дефинира като елиминиране на реципрочните (взаимните) финансови трансакции, и съответно - активи и пасиви, между определени групи статистически единици.

I. Лист *Factor_Q*

В лист *Factor_Q* се попълва информация за кода по БУЛСТАТ/ЕИК на местното лице; година; отчетно тримесечие и типа на отчета – може да бъде първоначален /с главни латински букви „P“/ или коригиращ /с главни латински букви „R“/. Всички данни в отчетната форма се посочват в **хиляди евро**.

II. Лист *Total* има следното съдържание:

- Колона 1. Оригинална валута (код).
- Колона 2. Салдо на вземания по факторингови сделки към началото на отчетния период общо.
- Колона 3. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 2, но се отнася само за сключените сделки без регрес.
- Колона 4. Стойност на прехвърлените от доставчици на фактора вземания по сключени факторингови сделки (факторинг оборот) през отчетния период общо.
- Колона 5. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 4, но се отнася само за сключените сделки без регрес.
- Колона 6. Сума на изплатените фактури от платците, прехвърлените обратно към доставчиците вземания и получените кредитни известия през отчетния период общо.
- Колона 7. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 6, но се отнася само за сделките без регрес.
- Колона 8. Сума на отписванията/намаленията на стойността по прехвърлени вземания по факторингови сделки през отчетния период общо.
- Колона 9. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 8, но се отнася само за отписванията/намаленията на стойността на вземания по факторинг без регрес.
- Колона 10. Сума на валутно-курсовите разлики по прехвърлени вземания по факторингови сделки общо.
- Колона 11. Колоната има същото икономическо съдържание като колона 10, но се отнася само за валутно-курсови разлики по прехвърлените вземания по факторингови сделки без регрес.
- Колони 12 и 13. Колоните имат същото икономическо съдържание като колони съответно 2 и 3, но се отнасят за салда в края на отчетното тримесечие.

III. Колоните в листове *S.1311*, *S.1313* и *S.1314* са аналогични на колоните от лист *Total*, но за сектор „Държавно управление“.

Контрол на данните

- Валиден ЕИК;

- Допустимите стойности по всички полета следва да са положителни числа или нула, с изключение на колони 10 и 11, където допустимите стойности са положителни и отрицателни числа, както и нецели числа;

Проверка на стойностите в рамките на формата:

- кодът на валутата в колона 1 да не се повтаря в рамките на съответния лист (стойностите следва да са агрегирани по валута);
- равенството по колони $2 + 4 - 6 - 8 + 10 =$ колона 12 следва да е вярно за всеки ред по оригинална валута (колона 1) за всички листове;
- равенството по колони $3 + 5 - 7 - 9 + 11 =$ колона 13 следва да е вярно за всеки ред по оригинална валута (колона 1) за всички листове;
- абсолютните стойности в колони 3, 5, 7, 9, 11, 13 да са по-малки или равни съответно на абсолютните стойности в колони 2, 4, 6, 8, 10, 12 по оригинална валута за всички листове;
- сумата от абсолютните стойности по колони от листове S.1311, S.1313, S.1314 да е по-малка или равна на съответната абсолютна стойност в лист Total.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: За подаване на отчета е необходимо подписване с електронен подпис.

При въпроси, свързани с подаване на заявление за достъп до Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС), можете да се обръщате към г-н Атанас Чандрев (тел. 02 9145 1405, 0884 745 663; ел. поща: Chandrev.A@bnbank.org), експерт в отдел „Управление на статистическата информация“.

При въпроси по методологическите указания можете да се обръщате към г-жа Анастасия Карамфилова (тел. 02 9145 1071, 0882 103 561, Karamfilova.A@bnbank.org), експерт в отдел „Макроикономическа статистика“.